

Financiële positie Rijksuniversiteit Groningen

Datum: 29-07-2019

1. Financiële positie 2018 en prognose 2019-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>in mln. €</i>						
Eigen vermogen	605,1	620,3	627,3	634,6	639,9	642,6
Liquide middelen	276,0	304,0	157,0	67,0	-40,0	-131
Kortlopende schulden	243,1	205,0	250,0	250,0	250,0	250,0
Langlopende schulden	-	-	-	97,5	188,7	207,0
Nettoresultaat	-1,0	-6,5	7,5	7,8	6,3	3,3
Solvabiliteit	67,0	67,0%	68,0%	61,0%	57,0%	56,0%
Liquiditeit (current ratio)	1,8	1,3	0,9	0,9	0,9	0,9

2. Toelichting op financiële positie

De exploitatiecijfers 2018 en 2019 zijn gebaseerd op respectievelijk de geconsolideerde realisatie en de vastgestelde geconsolideerde begroting. De laatste jaren kent de RUG een stijging van de rijksbijdrage. In het meerjarenperspectief is met deze stijging rekening gehouden en is het voor faculteiten mogelijk gemaakt te investeren in extra wetenschappelijke formatie. Verder is uitgegaan van een aanvulling op de rijksbijdrage in 2019 met de middelen vanuit de wet Studievoorschot. Dit zorgt er met name voor dat de exploitatie vanaf 2019 weer positief wordt. De totale baten van de RUG zullen verder stijgen door extra collegegelden vanwege de groei van het aantal internationale studenten en extra extern verworven baten uit de tweede en derde geldstroom. De RUG zal de komende jaren investeren in duurzame en toekomstbestendige huisvesting voor een optimale omgeving om in te werken en te studeren. Het betreft met name vervangingsinvesteringen van universitaire gebouwen die aan het einde van hun levensduur zijn. De financiële gevolgen van deze investeringen zijn opgenomen in het meerjarenperspectief. In totaal zal tot en met 2026 ruim € 700 mln geïnvesteerd gaan worden. Het zwaartepunt van deze investeringen ligt in de jaren 2019 tot en met 2023. De RUG verwacht dat de investeringen voor een belangrijk deel met eigen middelen kunnen worden gefinancierd. De solvabiliteit en liquiditeit zijn op dit moment relatief hoog. Het aantrekken van vreemd vermogen zal leiden tot een daling van de solvabiliteitsratio. De liquiditeitsratio zal als gevolg van de investeringen in de periode 2023-2024 dalen en daarna weer toenemen. Gezien de financieringsfaciliteiten waar de RUG een beroep op kan doen is dit geen probleem. Vanwege de impact van deze investeringen, de ontwikkelingen in de bouwmarkt en de daarmee samenhangende risico's is de beheersing van het vastgoedproces versterkt. Verder zal de komende jaren blijvend geïnvesteerd worden om nieuwe IT-ontwikkelingen te implementeren en de hoge kwaliteit van IT-dienstverlening te borgen, uiteraard met ondersteuning voor werknemers en studenten om de vaardigheden te verkrijgen met deze nieuwe ontwikkelingen te werken. Het beleid op het gebied van onderwijs en onderzoek zal worden geïntensiveerd hetgeen gepaard zal gaan met een toename van de personele lasten. Voor het onderzoek betekent dit het versterken van het profiel van de (interdisciplinaire) onderzoeksprogramma's en het ondernemerschap van de instituten. In het onderwijs investeert de RUG in een sterke verbinding tussen docenten en studenten en een actieve rol van studenten in hun leerproces. Voor het behalen van deze doelen wordt extra wetenschappelijk personeel aangetrokken, en tevens het benodigde ondersteunings- en beheerspersoneel. Deze investeringen zijn in 2017 al ingezet voorafgaand aan de toekenning van middelen in 2018 en passen bij de afspraken die

landelijk zijn gemaakt bij de invoering van de wet Studievoorschot. De lasten stijgen vanwege de verwachte groei van studenten en groei van het extern gefinancierd onderzoek. De RUG zet in op het vergroten van de externe baten voor onderzoek met 4% per jaar, inspelend op de toename van beschikbare middelen in de tweede en derde geldstroom. Verwacht wordt dat het aantal Nederlandse studenten vanaf 2021 licht gaat dalen vanwege demografische ontwikkelingen. Om een goed en studeerbaar onderwijsaanbod en voorzieningen van hoog niveau te kunnen blijven bieden, is het van belang het aantal ingeschreven studenten op niveau te houden. Daarom kiest de RUG voor een verdere internationalisering van de instelling. Internationalisering is tevens belangrijk voor zowel onderwijs als onderzoek om de vraagstukken en uitdagingen van de moderne tijd op te lossen vanuit een diversiteit aan perspectieven en benaderingen.

Risico's

Ontwikkelingen met een (potentieel) grote financiële impact op de instelling zijn de voorgenomen vastgoedinvesteringsprojecten. De universiteit heeft een ambitieus lange termijn huisvestingsplan en staat aan de vooravond van grote investeringsbeslissingen. Dit betreft met name de aanbesteding van de Feringa Building en de ontwikkeling van de Healthy Ageing-campus. De aanbestedingen van de verschillende percelen van het project Feringa building vinden plaats in een periode waarin er krapte is op de bouwmarkt. Dit heeft tot gevolg dat de RUG als opdrachtgever wordt geconfronteerd met een lastige aanbestedingsmarkt en tegenvallende aanbestedingsresultaten. Vanwege de impact van de deze investeringen, de ontwikkelingen in de bouwmarkt en de daarmee samenhangende risico's is de beheersing van vastgoedproces ook in 2018 verder versterkt. Een andere belangrijke ontwikkeling is het besluit van de minister van OCW om de verdeling van de Rijksbijdrage te gaan wijzigen ten gunste van de opleidingen in het domein beta-techniek. Als het zogenoemde financiële macrokader niet wordt verruimd, dan betekent dit kortingen voor de medische opleidingen en de opleidingen in het alfa gamma domein. Het College van Bestuur heeft besloten voor 2020 nog geen wijziging in de interne bekostiging door te voeren, maar deze beslissing uit te stellen tot het strategisch plan van de RUG voor de periode 2020-2025 is vastgesteld. Het proces om te komen tot het nieuwe strategisch plan is reeds gestart en zal volgens planning in het voorjaar van 2020 zijn afgerond.

3. Toelichting op resultaat 2018

Het geconsolideerd resultaat 2018 is uitgekomen op € 0,8 mln. negatief. Het resultaat gerelateerd aan de omzet is -0,2%. Dit valt net buiten de normen die als stuurgetal voor het resultaat op

instellingsniveau zijn geformuleerd (tussen de 0 en 3 procent van de omzet). Begroot voor 2018 was een resultaat van -€ 4,6 mln. Dit betekent een positieve afwijking van € 3,8 mln.

De faculteiten en diensten samen hebben ten opzichte van de begroting een exploitatieresultaat gerealiseerd dat € 3,8 mln. hoger uitviel. Correcties uit eerdere jaren en hogere projectresultaten dan in de oorspronkelijke begroting voorzien, zijn de belangrijkste verklaringen voor het hogere resultaat. Faculteiten met een hoog surplus in de reserve is verzocht aan te geven hoe en in welk tijdspad de faculteit zelf dit surplus van de reserve gaat inzetten. Mocht na verloop van tijd blijken dat de eigen maatregelen niet of niet voldoende tot een daling van het surplus leiden dan neemt het College van Bestuur nadere maatregelen. Met enkele faculteiten zijn in 2018 afspraken gemaakt over de inzet van facultaire reserves.

In verband met de toekomstige, maar niet op korte termijn voorziene ontmanteling van de AGOR-faciliteit heeft de RUG een kostenschatting gemaakt, welke is getoetst door een extern deskundige. Op basis hiervan is ten laste van de exploitatie 2018 een voorziening gevormd van € 11,6 mln.

4. Investeringsen

De RUG zal de komende jaren investeren in duurzame en toekomstbestendige huisvesting voor een optimale omgeving om in te werken en te studeren. Hiervoor is in 2014 een Lange Termijn Huisvestingsplan (LTHP) opgesteld, met een daarbij behorende investerings- en liquiditeitsplanning. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het voornaamste project is de realisatie van de Feringa Building dat in de plaats komt van het meer dan 50 jaar oude Nijenborgh 4 gebouw, dat niet langer voldoet aan de moderne standaarden. Met de nieuwe Feringa Building kan de faculteit Science and Engineering weer duurzame en technisch hoogwaardige voorzieningen bieden aan haar studenten en medewerkers. Het totale investeringsbedrag van het LHTP bedraagt tot en met 2026 ruim € 700 mln. De RUG blijft de komende jaren tevens investeren in de intensivering van het beleid op het gebied van onderwijs en onderzoek, internationalisering, externe werving van middelen uit de tweede en derde geldstroom en in nieuwe IT-ontwikkelingen